

Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa
w Puławach
Centrum Doskonałości Komisji Europejskiej - PROLAND

ZWYKŁA DOBRA PRAKTYKA ROLNICZA

IRENA DUER

Zakres prezentacji

- **Definicja ZDPR**
- **Podstawy prawne ZDPR**
- **Jaki jest cel upowszechniania ZDPR**
- **Kto ma obowiązek przestrzegać ZDPR**
- **Zakres ZDPR**
- **Kto kontroluje ZDPR**

Definicja ZDPR

- **Zwykła dobra praktyka rolnicza oznacza podstawowe standardy gospodarowania uwzględniające ochronę środowiska, które powinien przestrzegać każdy racjonalnie postępujący rolnik.**
- **Standardy te dotyczą: racjonalnej gospodarki nawozami, ochrony gleb i wód, zachowania cennych siedlisk i gatunków roślin i zwierząt, ochrony krajobrazu rolniczego**

Podstawy prawne ZDPR

- **Rozporządzenie Rady Ministrów
(z dnia 14 kwietnia 2004)**
- **Wymogi ZDPR wynikają z obowiązującego
w Polsce prawa z zakresu ochrony
środowiska**

Cel wprowadzania ZDPR

- **Upowszechnienie obowiązujących przepisów prawa wśród społeczności wiejskiej**
- **Jasne określenie poziomu odniesienia, powyżej którego przysługuje rolnikowi wsparcie finansowe**
- **Wprowadzenie mechanizmu kontroli przestrzegania prawa**

Zakres ZDPR

- **Przechowywanie i stosowanie nawozów**
- **Rolnicze wykorzystywanie ścieków i osadów ściekowych**
- **Stosowanie środków ochrony roślin**
- **Gospodarowanie na użytkach zielonych**
- **Ochrona siedlisk przyrodniczych**
- **Utrzymywanie czystości i porządku w gospodarstwie**
- **Ochrona gleb**
- **Ochrona wód**

Przechowywanie i stosowanie nawozów

- **W gospodarstwie można stosować nawozy naturalne oraz nawozy dopuszczone do obrotu przez Ministra Rolnictwa.**
- **Dawka nawozu naturalnego, zastosowana w ciągu roku, nie może zawierać więcej niż 170 kg azotu w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych.**
- **Obornik powinien być gromadzony i przechowywany w pomieszczeniach inwentarskich, lub na nieprzepuszczalnych płytach gnojowych, posiadających instalację odprowadzającą wyciek do szczelnych zbiorników.**

Przechowywanie i stosowanie nawozów

- **Gnojowicę, gnojówkę należy przechowywać wyłącznie w szczelnych zbiornikach.**
- **Pojemność płyty gnojowej oraz zbiorników na gnojowicę i gnojówkę powinna zapewnić możliwość przechowywania tych nawozów przez okres co najmniej 4 miesięcy.**
- **Nawozy mineralne i organiczne w postaci stałej należy przechowywać w oryginalnych opakowaniach, w zamkniętych magazynach lub przynajmniej pod zadaszeniem.**

Przechowywanie i stosowanie nawozów

- **Dopuszcza się składowanie tych nawozów w pryzmach na utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu, pod przykryciem z materiału wodoszczelnego.**
- **Pryzmy nie mogą być zakładane na spadkach terenu oraz w strefach ochrony pośredniej wód i w strefach wrażliwych wód.**
- **Nawozy naturalne w postaci stałej i płynnej powinny być stosowane na pola w okresie od 1 marca do 30 listopada.**

Przechowywanie i stosowanie nawozów

- Nawozy naturalne i organiczne, stosowane na gruntach ornych powinny być przykryte lub wymieszane z glebą nie później niż następnego dnia po ich zastosowaniu.
- Zabrania się stosowania nawozów naturalnych i mineralnych na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem lub zamarzniętych do głębokości 30 cm.
- Zabrania się stosowania nawozów naturalnych w postaci płynnej oraz azotowych mineralnych na glebach bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10%.

Przechowywanie i stosowanie nawozów

- **Zabrania się stosowania nawozów naturalnych w postaci płynnej podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia.**
- **Nawozy naturalne mogą być stosowane w odległości większej niż 20 m od strefy ochronnej źródeł wody, ujęć wody, brzegu wód powierzchniowych, kąpielisk zlokalizowanych na wodach powierzchniowych oraz obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.**

Rolnicze wykorzystanie ścieków oraz osadów ściekowych

- **Stosowanie ścieków i osadów ściekowych wiąże się z obowiązkiem posiadania planu nawożenia.**
- **Ścieki muszą być wstępnie oczyszczone oraz spełniać normy sanitarne.**
- **Zawartość metali ciężkich w osadach ściekowych nie może przekraczać norm określonych w przepisach, nie mogą być stosowane na glebach o $\text{pH} < 5,6$.**
- **Zabronione jest stosowanie ścieków i osadów ściekowych na gruntach przeznaczonych pod uprawę roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia.**

Stosowanie i przechowywanie środków ochrony roślin

- **Wolno stosować wyłącznie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu i stosowania.**
- **Środki ochrony roślin należy stosować wyłącznie do celów wskazanych na etykiecie.**
- **Wymagane jest prowadzenie ewidencji wykonywanych zabiegów.**
- **Zabiegi chemicznej ochrony roślin należy wykonywać sprzętem sprawnym technicznie, przez osoby przeszkolone w tym zakresie.**

Stosowanie i przechowywanie środków ochrony roślin

- Środki ochrony roślin można stosować, jeżeli prędkość wiatru nie przekracza 3 m/sek, a miejsce stosowania jest oddalone co najmniej o 5 m od dróg publicznych, 20 m od budynków mieszkalnych i zabudowań inwentarskich, pasiek, upraw zielarskich, ogrodów działkowych, rezerwatów przyrody, wód powierzchniowych oraz od granicy wewnętrznego terenu ochrony strefy pośredniej źródeł i ujęć wody.
- Obowiązuje przestrzeganie okresów karencji i prewencji zalecanych przy stosowaniu danego środka.
- Zabrania się stosowania środków ochrony roślin niezgodnie z okresami prewencji dla pszczół.

Gospodarowanie na użytkach zielonych

- obowiązuje zakaz wypalania roślinności na trwałych użytkach zielonych, nieużytkach, rowach, pasach przydrożnych, szlakach kolejowych, w strefie oczeretów i trzciny,
- zakaz dotyczy również wypalania miedzi, ściernisk i słomy,
- gospodarowanie na użytkach zielonych nie powinno powodować zanieczyszczania wód związkami azotu oraz trwałego uszkodzenia darni przez nadmierny wypas,
- nie należy wypasać zwierząt, gdy gleba jest nadmiernie uwilgotniona.

Ochrona siedlisk przyrodniczych

- **Rolnicy, których gospodarstwa są zlokalizowane na terenie obszarów chronionych, są zobowiązani do przestrzegania wymogów wynikających z planów ochrony dla tych obszarów.**
- **Ograniczeniami takimi są objęte głównie użytki rolne położone w granicach: parków narodowych, parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, które są chronione z mocy prawa.**

Utrzymanie czystości i porządku

- **Rolnicy zobowiązani są do utrzymywania czystości i porządku w obrębie siedliska/zagrody jak również użytkowanych gruntów, oraz do posiadania urządzeń do gromadzenia odpadów wytwarzanych na terenie gospodarstwa rolnego.**

Ochrona gleb

- **Obowiązkiem rolnika jest utrzymanie w stanie sprawności technicznej urządzeń przeciw erozyjnych oraz urządzeń melioracji szczegółowych, jeżeli na jego gruntach takie urządzenia się znajdują.**

Ochrona wód

- **Rolnik ma obowiązek prawidłowego gromadzenia i odprowadzania ścieków bytowych wytwarzanych na terenie gospodarstwa**
- **Ścieki bytowe nie mogą być odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi**

Kto ma obowiązek przestrzegania ZDPR

ZDPR jest obowiązkowa dla beneficjentów dwóch działań w PROW:

- **Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)**
- **Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i dobrostanu zwierząt**

Kto kontroluje ZDPR

- **ZDPR jest kontrolowana bezpośrednio w gospodarstwie,**
- **Organem kontrolującym jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,**
- **Dochodzenie w sprawie łamania prawa będzie prowadzone przez służby Inspekcji Ochrony Środowiska, Inspekcji Ochrony Roślin, służby ochrony przyrody.**

Dziękuję za uwagę